

Útmutató az Éneklő Ifjúság Fejér megyei kórustalálkozó és hangverseny minősítéséhez

A 2022/2023-as évadban a KÓTA és a Székesfehérvári Községi és Kulturális Központ ismét megrendezi az Éneklő Ifjúság hangversenyen a minősítéseket. Az iskolai énektanítás és a karének helyzete az elmúlt években változott, ebből adódóan a minősítés rendszere is bizonyos mértékben átalakult.

A jelentkezők szíves figyelmébe ajánljuk a B kategóriát, amely lehetőséget nyújt arra, hogy a nehezebb körülmények között működő kórusok is minősülhessenek.

Ez az útmutató a minősítés új szemléletéhez kíván segítséget adni az énektanár - karnagy kollégáknak.

Minősítés szempontjai

Mindenekelőtt legfontosabb maga az átélt éneklés, a megszólaló zenemű tiszta intonációjú, stílusos előadása. A zene által igényelt hangszín, a homogén, dinamikailag árnyalt, kifejező éneklés, s az érthető szövegmondás is a legfontosabb feltételek közé sorolandó. A kottahű előadás (pl. jó tempó, precíz ritmus), a harmóniai egység, az adott szólamarányok kialakítása - mind a hatás fontos alkotóeleme.

A minősítés lényeges szempontja a műsor szerkesztése. Különböző korok, stílusok művei a kórus sokoldalúságáról tesznek tanúságot. Lehetőség szerint különböző szerzők műveiből álljon a műsor és mindenképpen kívánatos a karakterbeli változatosság.

Szem előtt kell tartani a kíséretes és az a cappella művek arányát is. Minősülő kórusok esetében legfeljebb a műsoridő felében szerepelhetnek kíséretes művek!

Zenei anyanyelvünk, a népzene felkarolása érdekében javasoljuk, hogy minden kórus műsora kezdődjék népdalcsokorral! A népdalcsokrot valamilyen rendezőelv szerint kell összeállítani (pl. azonos tájegységről, vagy azonos gyűjtőtől stb.) és hangnemileg egyeztetve, valóban „csokorszerűen” (folyamatosan, hangadás nélkül) kell előadni. Autentikus hangszeres kíséret megengedett.

A kórus és karnagy együttes teljesítménye nem csupán a hangzásélményből fakad, hanem emellett a látvány is fontos. Az árnyalt minősítéshez a külsőségek is hozzájárulnak. Az esztétikus megjelenés, fegyelmezett magatartás, a ki- és bevonulás jó értelemben vett szertartásossága mind részét képezi az összhatásnak és befolyásolhatja a minősítést.

A minősítést kérő kórusok műsorának időtartama az életkor és iskolatípus függvényében a következő: „A” típusú minősítés esetében legalább 8, legfeljebb 15 perc,

„B” típusú minősítésnél legalább 5, legfeljebb 12 perc.

A minősítést nem kérő kórusok műsorának időtartama 5-10 perc legyen.

„A” TÍPUSÚ MINŐSÍTÉS

A jelentkező kórusoknak változatos stílusokból, változatos karakterű kórusműveket kell énekelni, min. 8, max. 15 perc terjedelemben.

Az „A” minősítés fokozatai: **Bronz Ezüst Arany Arany diplomával.**

„Arany diplomával ” minősítéshez járulhat még:

Országos Dicsérő Oklevél: Amelyik kórus teljesítménye még az „Arany diplomával” fokozatnál is jobb, az a minősítés mellé „Országos Dicsérő Oklevelet” kaphat. Ezt a fokozatot a zsűri nem köteles kiadni.

Ugyanakkor egy koncerten belül több kórus megkaphatja, ha arra érdemes.

„Év Kórusa” cím: A legkiemelkedőbb teljesítmény az „Év Kórusa” címet kaphatja. Ezt a fokozatot a zsűri nem köteles kiadni. Ugyanakkor egy koncerten belül több kórus megkaphatja, ha arra érdemes.

Az „Év Kórusa” oklevelet és az „Országos Dicsérő Oklevelet” a KÓTA a beérkező jegyzőkönyvek alapján utólag íratattja meg és postán küldi ki.

Az „Év Kórusa” és az „Országos Dicsérő Oklevél” címet elnyert kórusok részt vehetnek a Kodály Zoltán Magyar Kórusversenyen.

A kiemelkedően szereplő kórusok fellépési lehetőséget kaphatnak a KÓTA központi rendezvényein és teljesítményükről hírcsatornáinkon adunk tájékoztatást.

Különdíj: Elismerő Oklevél

Az oklevél minősülő kórus különösen jól sikerült részprodukciójáért adható (pl.: a legszebben sikerült népdalcsozorért vagy a legjobban felépített műsorért stb.).

Elismerő Oklevéllel a zsűri a kórus karnagyát és zenei kísérlőjét is jutalmazhatja. Ezt az oklevelet a helyszínen kell átadni. A különdíj odaítélését a zsűri a Jegyzőkönyvben feltünteti.

„B” TÍPUSÚ MINŐSÍTÉS

A műsoridő min. 5, max. 12 perc.

Itt három kategóriában lehet minősítést kérni:

- 1. Népdal kategória**, melyben egyszólamú népdalokat, népdalcsozorot, vagy népdalfeldolgozásokat lehet énekelni (Megszólaltathatók biciniumok, egy vagy többszólamú kíséretes, vagy a cappella, népdalon alapuló kompozíciók is.)
- 2. Kórus kategória**, melyben tetszőleges kórusműveket, egy vagy többszólamú kíséretes vagy a cappella kompozíciókat lehet előadni, minden korlátozás, vagy előírás nélkül - de az Éneklő Ifjúság mozgalom szellemében - jeles zeneszerzők értékes műveiből.
- 3. Egyházi ének kategória**, melyben olyan egyházi iskolák kórusai léphetnek fel, ahol elsősorban a liturgiához kapcsolódó szolgálati éneklés folyik. Lehet gregorián, vagy népének, vagy ami az illető iskola felekezeti éneke. Felléphetnek nem egyházi iskolák kórusai is, de hasonló műsorral.

A „B” minősítés fokozatai: **Bronz Ezüst Arany**

Különdíj: Elismerő Oklevél

Az oklevél minősülő kórus különösen jól sikerült részprodukciójáért adható (pl.: a legszebben sikerült népdalcsozorért vagy a legjobban felépített műsorért stb.).

Elismerő Oklevéllel a zsűri a kórus karnagyát és zenei kísérlőjét is jutalmazhatja.

Ezt az oklevelet a helyszínen kell átadni.

A különdíj odaítélését a zsűri a Jegyzőkönyvben feltünteti.

Ajánlások

Valamennyi kórusvezető figyelmébe ajánljuk, hogy a magyar zenekultúra és az értékek védelmében, az 1934-ben elindult Éneklő Ifjúság mozgalom szellemét megőrzendő, jeles zeneszerzők értékes darabjait tűzzék műsorra! Amennyiben könnyűzenei feldolgozás kerül előadásra, kérjük, hogy ez lehetőleg csak egy mű legyen, és a műsor többi részében egyéb változatos stílusokból is válogassanak! **Mindannyiunk nemes kötelessége az ifjúság sokoldalú zenei nevelése, melynek nagyszerű eszköze a kóruséneklés.**

A 2022/2023. tanévben rendezendő Éneklő Ifjúság hangversenyek műsorának összeállításához fogadják segítségül a karnagyok a következő jubileumokat:

95 éve született Pászti Miklós zeneszerző (1928 - 1989)

90 éve született Kocsár Miklós zeneszerző (1933 – 2019)

10 éve hunyt el Szokolay Sándor zeneszerző (1931 – 2013)

60 éve hunyt el Lajtha László zeneszerző, népzenekutató (1892 – 1963)

130 éve hunyt el Erkel Ferenc zeneszerző (1810 – 1893)

310 éve hunyt el Esterházy Pál herceg, zeneszerző (1635 – 1713).